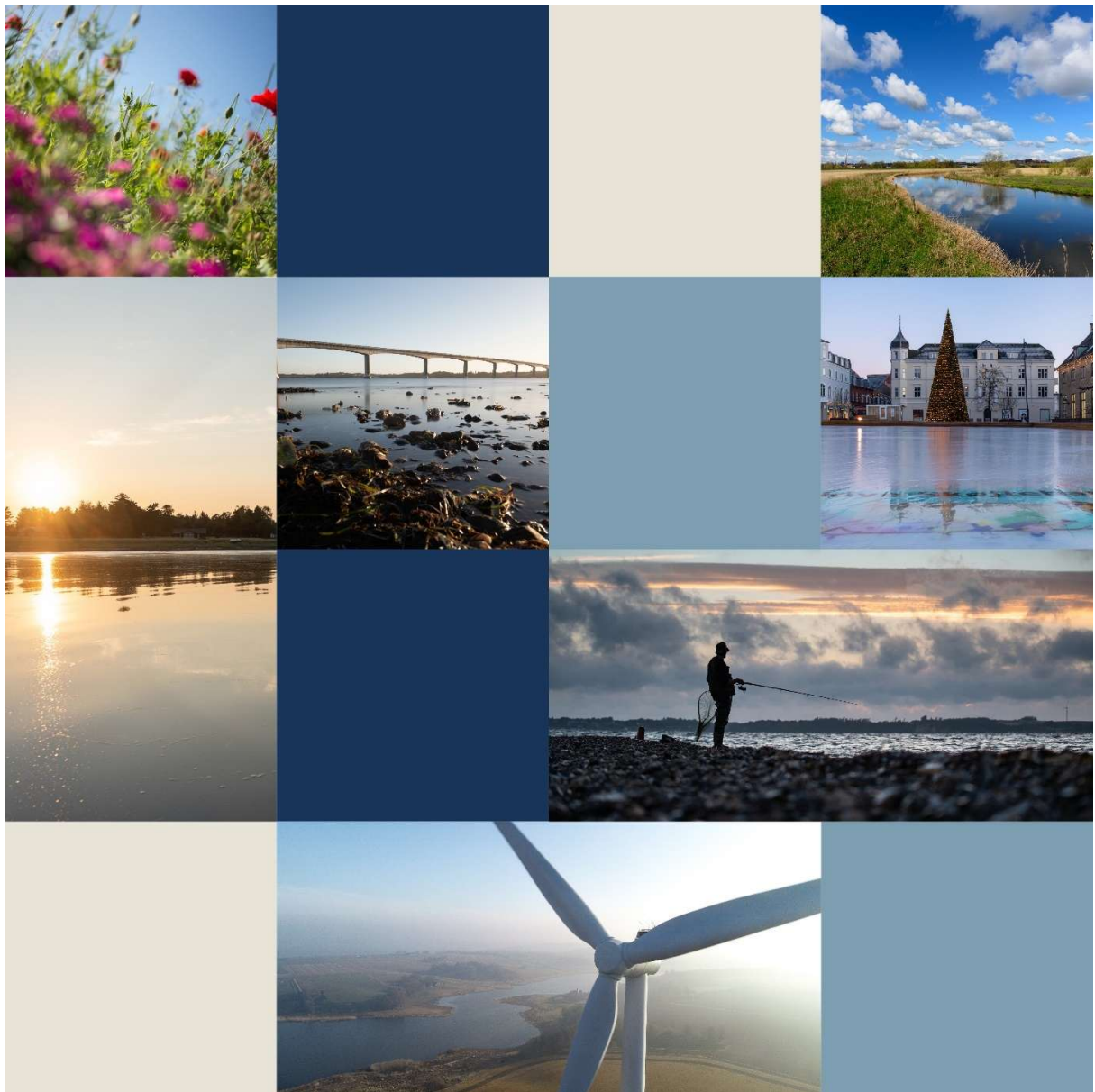

Stærke Skoler og Dagtilbud

Handleplan

Resumé

Handleplanen for Stærke Skoler og Dagtilbud beskriver en række tiltag, der kan iværksættes, med henblik på at styrke de almene børnefællesskaber i skoler og dagtilbud og realisere den politiske vision at flytte en procentvis andel fra specialområdet til investering i almenområdet. Der er i foråret 2024 udarbejdet en analyse af specialområdet, der udpegede seks fokusområder; fokusområderne er prioriteret af Børne- og Familieudvalget.

I Skive Kommune er der allerede igangsat flere projekter, som taler ind i det samme overordnede formål som Stærke Skoler og Dagtilbud. Nogle er en udmøntning af lovgivning og reformer, mens andre er lokale initiativer. Skive Kommune arbejder dertil på og med et nyt børnesyn og en ny sammenhængende Børne- og Ungepolitik, som forventes politisk godkendt i efteråret 2025.

Skive Kommunes arbejde med Stærke Skoler og Dagtilbud tager sit afsæt heri og i Dagtilbudsloven, Folkeskoleloven, Barnets Lov og Sundhedsloven, der alle har til formål at fremme børns trivsel, læring og udvikling. De skal derudover sikre, at børn med særlige behov får samme muligheder for omsorg, læring og sundhed som deres jævnaldrende, så de kan opnå et selvstændigt voksenliv. Stærke Skoler og Dagtilbud følger desuden Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK's) beskrivelse af kvalitetsfaktorer på dagtilbuds- og grundskoleområdet (der er under udarbejdelse) som generelle forudsætninger for god kvalitet.

Den overordnede retning for arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud sættes ved formuleringen af en vision:

Skive Kommunes vision er, at alle børn og unge har mulighed for at udvikle sig, uanset deres behov. Skive Kommune har et stærkt skole- og dagtilbud, hvor det at være i almen er en selvfølge. Her er der fællesskaber med plads til alle. Børn har ret til en god og tryk barndom og skolegang, hvor alle omkring barnet samarbejder for at skabe forudsætninger for, at hvert barn kan trives, udvikles, lære og dannes.

Stærke Skoler og Dagtilbud struktureres i to spor: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet (spor 1) og styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet (spor 2). Der opstilles to overordnede målsætninger, der konkretiserer, hvad der skal opnås for at kunne realisere visionen, opdelt i spor 1 og spor 2:

1. At der findes almene læringsmiljøer, som passer til flest mulige børn (spor 1)
2. At der flyttes 10 mio. kr. fra specialområdet til almenområdet inden 2032 (spor 2)

Med henblik på at kunne opnå målsætningerne udpeges tiltag, der skal være ramme- og retningsgivende for den videre proces, hvor tiltagenes indhold og tidsplan for implementering fastlægges med involvering af blandt andet ledere fra Skole- og Dagtilbudsområdet, Familieafdelingen, Kultur- og Fritidsområdet samt de arbejdsgrupper, der udspringer af handleplanens tiltag.

Handleplanen kortlægger og udfolder tiltag under spor 1 og spor 2, struktureret efter de seks prioriterede fokusområder fra analysen af specialområdet for at skabe et samlet overblik:

Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet

- Fokusområde 1: Perspektivskifte – yderligere samarbejder

Øget fokus på tidlig opsporing, indsatser og overgange i dagtilbud og skole, det tværfaglige samarbejde omkring barnet og den unge samt læringsmiljøet. Fokus på kvalificering af koordineret samarbejde med forældre og inddragelse af barnets og den unges stemme. Der arbejdes endvidere med kompetenceudvikling for ledelse og personale.

- Fokusområde 2: Investering i almen - arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, mellemformer

Der skal undersøges yderligere muligheder for lokale prøvehandlinger og anvendelse af erfaringer og viden herfra i forhold til almene læringsmiljøer. Styrkelse af erfaringsudveksling i Professionelle Læringsfællesskaber (PLF) på tværs af skoler og dagtilbud.

- Fokusområde 3: Nedsat undervisningstid – Undersøgelse af årsager og udviklingsmuligheder

Procedure for og praksis omkring anvendelse af reduceret undervisningstid. Samtidig en undersøgelse af og prøvehandlinger i, hvad der skal iværksættes for at det enkelte barn kan komme op i undervisningstid igen, herunder fraværsteam.

- Fokusområde 5: Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er

PPR har et øget fokus på at arbejde rådgivende og vejledende med læringsmiljøer. Der undersøges muligheder for at opstille krav om at afprøve handlinger, før et barn kan indstilles til visitation. Der indføres samarbejdskontrakter, der kan gå på gruppeniveau frem for individniveau.

Spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet

- Fokusområde 4: Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen:
 - *Antallet af nyvisitationer skal falde til et niveau svarende til basisforventningen i forhold til socioøkonomien eller lavere frem til 2032. Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At der sættes et delmål om segregering på maksimalt 6% fra almen til specialområdet (nyvisiteringer)*

- *Budgettet for specialskoler fastlåses på 2025-niveau, således det fremover styres svarende til modellen for specialundervisning i specialklasserækker og enkeltintegration*
- *Der indføres betaling for almenskolen for at visitere en elev til specialområdet eventuelt reguleret i forhold til socioøkonomien. Betalingen pr. elev udgør 100.000 kr. årligt (inkl. basistildeling almen), mens eleven går i specialtilbuddet. Tiltaget indføres med virkning fra 1. august 2026.*
- *Budgettet for hele specialområdet reduceres med mindst 2,7 % af budgettet i 2024-prisniveau (svarende til ca. 2 mio. kr.) årligt fra og med 2027 uanset elevtal mindst frem til 2032*
- *Der arbejdes med, at elever så vidt muligt kan vende tilbage til almenområdet eller til et tilbud af mindre indgribende karakter*
- *Der fremlægges en plan for en databaseret opfølgning på handleplanens tiltag, herunder de økonomiske virkninger, frem til 2032*
- *Der arbejdes fortsat med en undersøgelse af de gældende vilkår og forpligtelser med en opmærksomhed på, at tiltagene i fokusområde 4 vil have en indvirkning på eksempelvis takster*
- *Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At handleplanen skal gå hånd i hånd med en investering i almenområdet i størrelsesordenen 10-15 mio.kr. med et delmål om to voksne pr. klasse i første omgang i indskolingen*

- Fokusområde 6: Rammeaftale – Undersøgelse af vilkår og forpligtelser

Der arbejdes fortsat med en undersøgelse af de gældende vilkår og forpligtelser med en opmærksomhed på, at tiltagene i fokusområde 4 vil have en indvirkning på eksempelvis takster.

I forbindelse med tiltagene under spor 2 kan der være en række risici og opmærksomhedspunkter. Et generelt opmærksomhedspunkt er risikoen for, at økonomien bliver styrende for, hvilke læringstilbud eleverne tilbydes. Der kan derudover være varierende muligheder for tiltagene mellem skolerne, hvor eksempelvis enhedens størrelse kan have betydning for sårbarhed ved allerede få visitationer. Betragtes tiltag vedrørende takster, er et opmærksomhedspunkt kvaliteten i skolerne og dagtilbuddene, ligesom der kan være fysiske rammer og indretning, som kan forordre investeringer. Tiltaget om medfinansiering fra almenskolen kan have indvirkning på andre områder, herunder udgifter til befordring, ligesom det skal undersøges, hvordan frit skolevalg i Skive Kommune kan have betydning. Endelig kan et opmærksomhedspunkt være betydningen af tiltagene for skolefraværet.

Stærke Skoler og Dagtilbud omfatter mange aspekter og meget komplekse problemstillinger. Handleplanens ambitiøse målsætninger og tiltag kan derfor kun lykkes med involvering af fagprofessionelle.

På baggrund af handleplanens tiltag udspringer planen for organiseringen af den videre proces. Efter 1. april 2025 forventes handleplanens tiltag at blive iværksat i seks separate arbejdsgrupper svarende til de seks fokusområder og tilhørende tiltag. Arbejdsgrupperne vil bestå af repræsentanter fra skole- og dagtilbudsområdet (ledere og medarbejdere), Familieafdelingen, PPR, Sundhedsplejen, Familiesektionen, Økonomiafdelingen samt relevante medarbejdere ad hoc. Tiltagenes indhold og forventede tidsplan for implementering bestemmes lokalt i arbejdsgrupperne, dog med opmærksomhed på opnåelse af de overordnede målsætninger.

Indtil handleplanen er iværksat er der etableret en pulje på 1,5 millioner kroner til fastholdelse af elever i det almene skoletilbud, jf. budgetaftalen for 2025, note 12, vedtaget i Byrådet den 8. oktober 2024. Forvaltningens forslag til udmøntning af puljen omfatter: Midler til kompetenceudvikling for ledelse og personale, midler til analyse af forudsætninger/ muligheder for relevante data og dataleverandører og midler til forældrerettede indsatser.

Indhold

Baggrund	1
Andre projekter med samme formål	1
Vision for Stærke Skoler og Dagtilbud	3
Definition af Stærke Skoler og Dagtilbud	3
Målsætninger	5
Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet	6
Fokusområde 1: Perspektivskifte – yderligere samarbejder	6
Tiltag	6
Fokusområde 2: Investering i almen - arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, mellemformer	7
Tiltag	7
Fokusområde 3: Nedsat undervisningstid – Undersøgelse af årsager og udviklingsmuligheder	7
Tiltag	7
Fokusområde 5: Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er	7
Tiltag	8
Opsummering af tiltag for Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet ...	8
Spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet	9
Fokusområde 4: Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen	9
Tiltag	9
Fokusområde 6: Rammeaftale – Undersøgelse af vilkår og forpligtelser	15
Tiltag	15
Opsummering af tiltag for spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet	16
Opsummering – Alle tiltag fra Spor 1 og Spor 2	16
Organisering af efterfølgende proces	18
Forslag til udmøntning af pulje til fastholdelse af elever i det almene skoletilbud	18
Sammenfatning	19
Appendiks	23
Topmødeerklæring Børn & Unge Topmødet 2025	23

Baggrund

Det fremgår af note 11 i budget 2025, vedtaget af Skive Byråd den 8. oktober 2024, at der skal udarbejdes en handleplan for, hvordan den politiske vision, om at sikre flest mulige elever i det almene skoletilbud, der skaber stærke almene børnefællesskaber og et skole- og dagtilbud for alle, kan realiseres ved at flytte en procentvis andel fra specialområdet til investering i almenområdet.

Handleplanens formål er at beskrive tiltag med henblik på at styrke de almene børnefællesskaber i skoler og dagtilbud, således flere børn og unge lykkes i deres skoler og dagtilbud.

I foråret 2024 er der udarbejdet en analyse af specialområdet, der pegede på seks fokusområder:

1. Perspektivskifte – yderligere samarbejder
2. Investering i almen - arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, mellemformer
3. Nedsat undervisningstid – Undersøgelse af årsager og udviklingsmuligheder
4. Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcefordelingen
5. Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er
6. Rammeaftale – Undersøgelse af vilkår og forpligtelser

Fokusområderne er prioriteret af Børne- og Familieudvalget.

Andre projekter med samme formål

I Skive Kommune er der allerede igangsat flere projekter, som taler ind i samme overordnede formål, jf. figur 1. Nogle projekter er udmøntning af lovgivning, mens andre er lokale initiativer. Fælles er, at disse områder har koblinger til handleplanen. Hertil bygger visionen og målsætningerne for Stærke Skoler og Dagtilbud på den sammenhængende Børne- og Ungepolitik og børnesynet i Skive Kommune. I de følgende afsnit skitseres relevante projekter, der spiller ind.

I forhold til nye reformer på skole- og dagtilbudsområdet arbejdes der fortsat med Barnets Lov og Børnene Først. Skive Kommune arbejder på og med et nyt børnesyn og en ny sammenhængende Børne- og Ungepolitik, som forventes politisk godkendt i efteråret 2025. Derudover skal der implementeres 33 initiativer fra Folkeskolens Kvalitetsprogram, som også taler ind i den fællesskabende tankegang på almenområdet. Desuden er der regelforenklinger på vej, som vil påvirke området.

I Skive Kommune er Opkvalificeringspuljens midler for 2023-2025 anvendt til kompetenceudvikling for ledere af dagtilbud, pædagogiske medarbejdere samt dagplejere. Her er

fokus på leg, venskab og fællesskab, da tilsynet i dagtilbuddene i 2023 viste et behov for et styrket fokus på leg som middel til stærkere børnefællesskaber. Der er desuden i Skive Kommune fokus på befordring, og hvordan det kan anvendes som et pædagogisk værktøj, som skal gøre børnene så selvhjulpne så muligt, så det ikke er befordring, der ekskluderer dem fra fællesskabet. Skive Kommune har i øjeblikket også fokus på Sundhedslovens § 123, som er en tværfaglig gruppe, der skal sikre den enkeltes udvikling, sundhed og fremme trivsel. I Skive Kommune er dette navngivet Refleks – og er et forum for fagprofessionelle, hvor der sparres om børn, der har behov for at komme i bedre trivsel (oftest på almenområdet).

I Skive Kommune anvendes KIDS i tilsyn på dagtilbudsområdet, hvilket har et stærkt fokus på børnefællesskaber og de børn, som har udfordringer med at deltage deri – og hvordan de kommer til det. Desuden anvendes PLC (pædagogisk læringscirkel), som en undersøgende tankegang, hvor udfordringer screenes og undersøges, inden der afprøves handlinger og besluttet noget. Af andre didaktiske fokusområder er blandt andet Læringsambassaden, som er et fællesskab for den naturvidenskabelige del af skolen. Læringsambassaden besøger skoler og daginstitutioner og bliver derfor en naturlig del af disse arealer.

Af lokale initiativer og projekter, som kører, er der blandt andet fokus på det tværfaglige samarbejde, som arbejder med trivsel hos børn og unge – og hermed støtter med at løse de udfordringer, som opstår i praksis. Heriblandt eksempelvis TVÆRS, som er det system, tværfaglige personer bruger i dagtilbud og skole til at koordinere og opfølge på udfordringer hos børn og unge. Der er fokus på de gode sammenhænge, så børn og unge ikke oplever store skel i deres liv, og så overgange påvirker positivt.

På tværs af Kultur- og Familieforvaltningen og Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen arbejdes der på et fælles større projekt med delprojekter undervejs. Her er der fokus på "på vej mod voksenlivet sammen". Andre projekter er blandt andet Tidlig Forebyggelse, Familiehuset Tryk Start, fokus på visitation og samarbejdet med PPR, 10-års planen for psykiatrien og tidlig opsporing på dagtilbudsområdet. Budget 2025 ønskede at sætte fokus på fravær blandt andet i skolen. Heraf er et projekt på vej, som er kaldt "tilbage til fællesskabet".

Af andre projekter der taler ind i fællesskab og trivsel på den højere klinge er blandt andet samarbejdet med civilsamfundet (i form af eksempelvis foreninger), byjubilæets planlægning og afholdelse, kickoff for skole- og dagtilbud med oplæg af samme tema. Derudover har Skole og Dagtilbud deltaget i forskellige forløb/partnerskaber med selvsamme fokus.

Ovenstående projekter i Skive Kommune, der taler ind i Stærke Skoler og Dagtilbud, er opsummeret og illustreret nedenfor, jf. figur 1. Sammenhængene med de forskellige projekter vil løbende blive inddraget i handleplanen, hvor der er snitflader.

Figur 1 – Projekter, herunder udmøntning af lovgivning og lokale initiativer, der taler ind i Stærke Skoler og Dagtilbud. (Kilde: Skive Kommune)

Vision for Stærke Skoler og Dagtilbud

I forbindelse med nærværende handleplan formuleres følgende fælles vision for arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud i Skive Kommune:

Skive Kommunes vision er, at alle børn og unge har mulighed for at udvikle sig, uanset deres behov. Skive Kommune har et stærkt skole- og dagtilbud, hvor det at være i almen er en selvfølge. Her er der fællesskaber med plads til alle. Børn har ret til en god og tryk barndom og skolegang, hvor alle omkring barnet samarbejder for at skabe forudsætninger for, at hvert barn kan trives, udvikles, lære og dannes.

Definition af Stærke Skoler og Dagtilbud

I det ovenstående er Skive Kommunes vision for arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud præsenteret. I det følgende defineres Stærke Skoler og Dagtilbud; hvad begrebet indeholder, og hvilke områder og parter, der er centrale.

Stærke Skoler og Dagtilbuds fundament bygger på god kvalitet gennem tværfagligt samarbejde, som bidrager til, at børn og unge i vores almene skoler og dagtilbud kan trives både fysisk, psykisk og socialt.

Stærke Skoler og Dagtilbud favner bredt og omfatter flere aspekter; børn og unge, der kan trives, udvikles, lære og dannes, god kvalitet og tværfagligt samarbejde. Stærke Skoler

og Dagtilbud understøttes af økonomi og øvrige rammebetingelser, der skal give forudsætningerne for at styrke de almene børnefællesskaber.

Stærke Skoler og Dagtilbud bygger på Dagtilbudsloven, Folkeskoleloven, Barnets Lov og Sundhedsloven¹. Formålet med disse lovgivninger er blandt andet at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt understøtte deres alsidige udvikling. Derudover skal de sikre rådgivning, hjælp og støtte, så børn med særlige behov får de samme muligheder for omsorg, læring, personlig udvikling, trivsel og sundhed som deres jævnaldrende – med henblik på at opnå et selvstændigt voksenliv. Stærke Skoler og Dagtilbud omfatter både en generel forebyggende og sundhedsfremmende indsats samt en målrettet indsats for børn med særlige behov.

Arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud er også i overensstemmelse med Topmødeerklæringen fra KL's Børn & Unge Topmøde 2025. Erklæringen viser, at der er en fælles opbakning til at styrke de kommunale tilbud til børn og unge, så flere trives, lærer og udvikler sig og bliver en del af stærke fællesskaber. Heri indgår blandt andet *lokalt arbejde for at styrke almenområdet for 0-18-årige, et fælles ressourceorienteret børnesyn, en styrket forældreinddragelse, et PPR, der er tættere på, de rette kompetencer er til stede og bringes i spil samt prioritering af den lokale ressourceanvendelse* (jf. Appendiks A: Topmødeerklæring, 11. november 2024).

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (Herefter: STUK), er i gang med at udarbejde en beskrivelse af kvalitetsfaktorer på henholdsvis dagtilbuds- og grundskoleområdet, der kan ses som nogle generelle forudsætninger for god kvalitet. Kvalitetsfaktorerne er supplerende faktorer til fælles kvalitetsopnåelse. Stærke Skoler og Dagtilbud lægger sig op ad denne kvalitetsforståelse. Kvalitetsfaktorerne er oplistet i figur 2.

I forlængelse af folkeskoleaftalen 2024 er der desuden nedsat en ekspertgruppe, som skal komme med anbefalinger vedrørende justeringer af de lovgivningsmæssige rammer for inklusion og specialundervisning². Det forventes, at anbefalingerne kommer i første kvartal af 2025, og disse anbefalinger kan få indvirkning på arbejdet med handleplanens tiltag.

¹ Jf. Dagtilbudsloven § 1, Folkeskolelovens § 1, Barnets Lov § 2 samt Sundhedsloven § 120, stk. 2

² Ekspertgruppe skal komme med anbefalinger til nye regler for inklusion og specialundervisning | Børne- og Undervisningsministeriet (19. september 2024)

Dagtilbudsområdet:	Grundskoleområdet:
1. Et børnesyn, der har inddragelse af børneperspektiver og alle børns deltagelsesmuligheder i fokus	1. Ressourceorienteret og inddragende elevsyn
2. Planlægning og organisering af de pædagogiske læringsmiljøer, der muliggør samarbejde og tilpasses børnegruppens behov - hele dagen	2. Relationer
3. Et inddragende og differentieret forældresamarbejde	3. Planlægning af undervisning og undervisningsmetoder
4. Sammenhængende overgange fra hjem, mellem dagtilbud og til skole/SFO	4. Evalueringskultur
5. Tværgående og helhedsorienteret samarbejde mellem dagtilbud, familier og forvaltning	5. Inkluderende læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder for alle elever
6. Medarbejderkompetencer, der afspejler det pædagogiske opgavefelt	6. Samarbejde med forældre og eksterne aktører
7. En stærk evalueringskultur og systematisk arbejde med kvalitet	7. Sammenhængende overgange
8. Ledelse af dagtilbud, der understøtter opgaveløsningen	8. Medarbejderkompetencer, faglige læringsfællesskaber og samarbejde
9. Alsidige og inspirerende fysiske rammer	9. Skoleledelse
10. Konstruktive samspil og stærke relationer mellem børn og voksne og børn imellem	10. Fysiske rammer
11. Organisatorisk bæredygtighed	11. Kommunalbestyrelsens ansvar for folkeskolen [^]
	12. Økonomisk bæredygtighed *

Figur 2 – Kvalitetsfaktorer for hhv. dagtilbuds- og grundskoleområdet, der er under udarbejdelse fra STUK *De eksempler på kvalitet, der udelukkende adresserer frie skoler. ^ De eksempler på kvalitet, der udelukkende adresserer folkeskoleområdet. (Kilde: Udkast til Kvalitetsforståelse for dagtilbudsområdet og Kvalitetsforståelse for grundskoleområdet, STUK).

Nærværende handleplan adresserer tiltag inden for Stærke Skoler og Dagtilbud gennem to overordnede spor:

- Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet
- Spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet

Målsætninger

Med udgangspunkt i visionen og definitionen udspringer målsætningerne for Stærke Skoler og Dagtilbud. Der er knyttet en overordnet målsætning til hvert af de to spor.

De overordnede målsætninger for Skive Kommune er som følgende:

1. At der findes almene læringsmiljøer, som passer til flest mulige børn (spor 1)
2. At der flyttes 10 mio. kr. fra specialområdet til almenområdet inden 2032 (spor 2)

Med henblik på at opfylde målsætningerne og arbejde henimod visionen for Stærke Skoler og Dagtilbud, præsenteres i det følgende en række tiltag under de to spor, der kan igangsættes, for at styrke de almene børnefællesskaber i skoler og dagtilbud.

Tiltagene skal sætte retning og rammer for, hvordan målsætningerne og visionen opnås. Indholdet i tiltagene fastlægges i den videre proces med inddragelse af ledere fra Skole- og Dagtilbudsområdet, Familieafdelingen, Kultur- og Fritidsområdet samt de arbejdsgrupper, der udspringer af handleplanens tiltag.

Stærke Skoler og Dagtilbud omfatter mange aspekter og meget komplekse problemstillinger. Handleplanens ambitiøse målsætninger og tiltag kan derfor kun lykkes med in-volvering af fagprofessionelle.

Spør 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet

Det første spor vedrører tiltag om styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet. Disse vedrører eksempelvis kompetenceudvikling og tværfaglige samarbejder. Sporet indbefatter ligeledes fire af fokusområderne fra analysen af specialområdet fra foråret 2024: *Perspektivskifte, Investering i almen, arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, Nedsat undervisningstid* (prioritering 1-3) og *Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er* (prioritering 5).

Der er i Skive Kommune igangsat flere tiltag, og i det følgende vil der først blive givet en kort beskrivelse af igangværende indsatser under hvert fokusområde og efterfølgende blive formuleret et tiltag, som der arbejdes videre med.

Fokusområde 1: Perspektivskifte – yderligere samarbejder

Som et fælles referencepunkt er den norske professor Thomas Nordahl inviteret til at tale for alle ledelsesteams i skoler og dagtilbud, tværfaglige samarbejdspartnere i Kultur- og Familieforvaltningen, herunder blandt andet PPR, Familiesektionen og Sundhedsplejen, samt Børne- og Familieudvalget. Thomas Nordahls pointer i forhold til *'En almen skole for alle børn'* er testet i to norske kommuner. Nordahl har også holdt foredrag og oplæg i en lang række danske kommuner som arbejder med perspektivskifte i forhold til segregering.

Tiltag

Under fokusområde 1 arbejdes der videre med følgende tiltag:

Øget fokus på tidlig opsporing, indsatser og overgange i dagtilbud og skole, det tværfaglige samarbejde omkring barnet og den unge samt læringsmiljøet. Fokus på kvalificering af koordineret samarbejde med forældre og inddragelse af barnets og den unges stemme. Der arbejdes endvidere med kompetenceudvikling for ledelse og personale.

Fokusområde 2: Investering i almen - arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, mellemformer

Nogle af de handlinger, der er igangsat under fokusområde 2, inkluderer blandt andet kompetenceudvikling under overskriften *leg, venskab og fællesskaber*. Kompetenceudviklingsforløbene er rettet mod ledelsesteams i dagtilbud, pædagogiske medarbejdere fra daginstitutionerne samt dagplejere.

Et andet tiltag, der er iværksat, er samarbejdet om *gode sammenhænge – barnets spor*, hvor fokus er på den udviklende samarbejdsdialog, så et barn oplever sammenhæng i alle overgange.

Der er i øjeblikket et forsøg med mellemformen SOL-klasse, og herudover forskellige lokale prøvehandlinger, for at skabe almene skoler og dagtilbud, der "kan mere for flere". Disse kan bidrage med at bringe erfaringer og viden, der kan bruges ind i det overordnede mål om at skabe Stærke Skoler og Dagtilbud.

Tiltag

I den videre proces arbejdes der under fokusområde 2 videre med følgende tiltag:

Der skal undersøges yderligere muligheder for lokale prøvehandlinger og anvendelse af erfaringer og viden herfra i forhold til almene læringsmiljøer. Styrkelse af erfaringsudveksling i Professionelle Læringsfællesskaber (PLF) på tværs af skoler og dagtilbud.

Fokusområde 3: Nedsat undervisningstid – Undersøgelse af årsager og udviklingsmuligheder

Fokusområdet vedrørende undersøgelse af nedsat undervisningstid har koblinger til flere forskellige områder. I tråd med det overordnede perspektivskifte, er der således fokus på yderligere samarbejder. Der er afholdt et fællesmøde mellem Job & Uddannelse og KUFA-ledere, hvor der blandt andet er drøftet tabt arbejdsfortjeneste.

Tiltag

I den videre proces under fokusområde 3 arbejdes der videre med nedenstående tiltag:

Procedure for og praksis omkring anvendelse af reduceret undervisningstid. Samtidig en undersøgelse af og prøvehandlinger i, hvad der skal iværksættes for at det enkelte barn kan komme op i undervisningstid igen, herunder fraværsteam.

Fokusområde 5: Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er

PPR har siden august 2024 arbejdet med ændret praksis i forhold til udformning af PPV'erne. Ændringen indebærer, at det ikke længere skal fremgå, hvilket tilbud barnet vil

profitere af. I stedet er det erstattet med et yderligere fokus på anvisende beskrivelser til, hvilke tiltag eller indsatser barnet vil profitere af i et læringsmiljø. PPV'en indgår som en del af indstillingsmaterialet, som Visitationsudvalget træffer afgørelse på baggrund af.

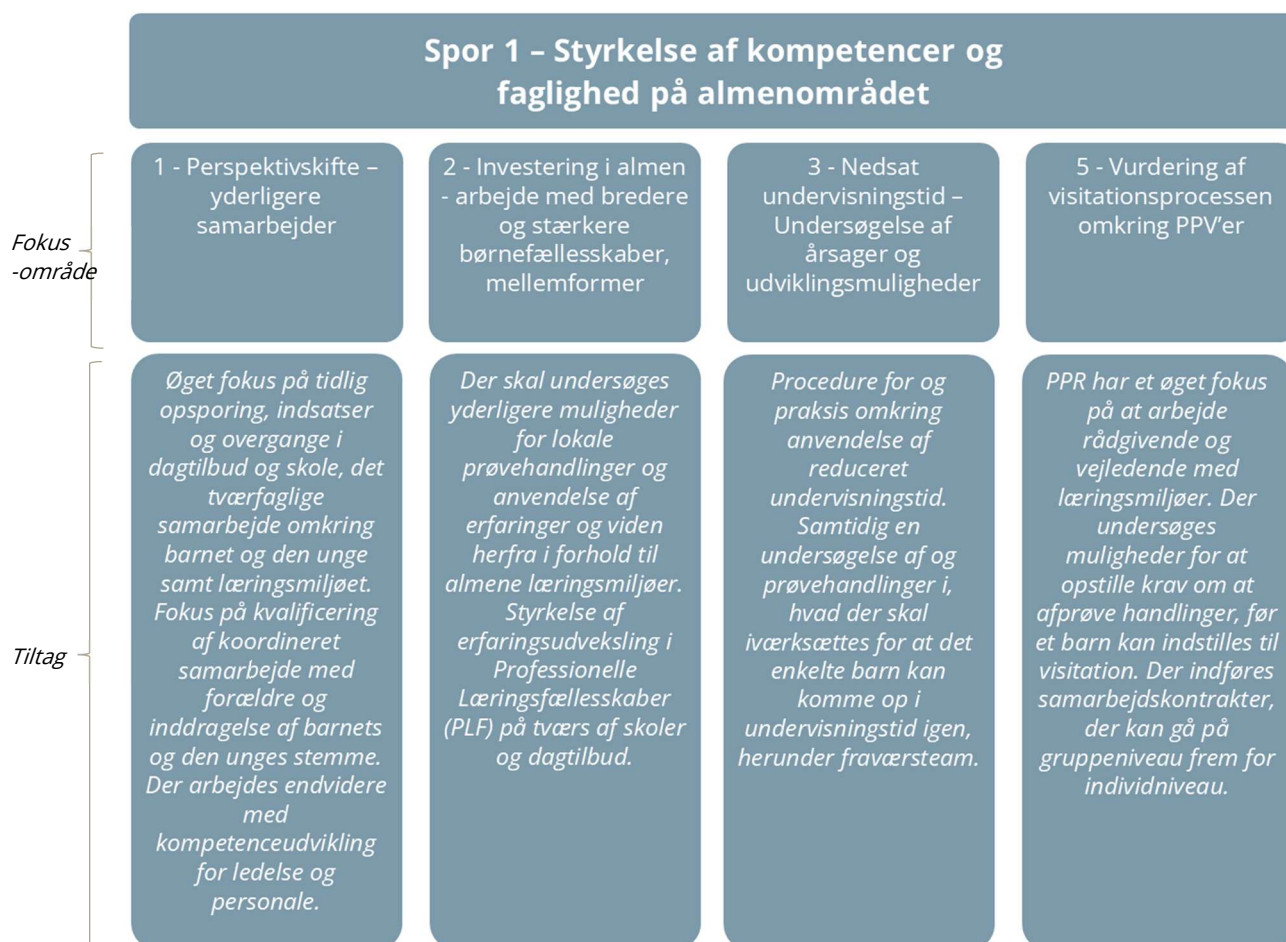
Tiltag

Under fokusområde 5 vil der i den videre proces blive arbejdet yderligere med følgende tiltag:

PPR har et øget fokus på at arbejde rådgivende og vejledende med læringsmiljøer. Der undersøges muligheder for at opstille krav om at afprøve handlinger, før et barn kan indstilles til visitation. Der indføres samarbejdskontrakter, der kan gå på gruppeniveau frem for individniveau.

Opsummering af tiltag for Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet

Nedenfor opsummeres handleplanens tiltag vedrørende spor 1, jf. figur 3.

Figur 3 – Opsummering af tiltag for det videre arbejde under spor 1 (Kilde: Egen tilvirkning, Skive Kommune)

Spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet

Handleplanens spor 2 handler om at styrke økonomien og rammerne på almenområdet. Stærke Skoler og Dagtilbud understøttes af økonomien og rammerne, som er nødvendige for at styrke de almene børnefællesskaber. Dette spor omfatter derfor tiltag som for eksempel at flytte en del af pengene til investering i almenområdet, ændre rammebetingelser og justere takster.

Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet ligger ligeledes i tråd med to af fokusområderne fra analysen af specialområdet; *Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen* (prioritering 4) og *Rammeaftale – undersøgelse af vilkår og forpligtelser* (prioritering 6). På samme vis som under handleplanens spor 1, vil der først blive givet en kort beskrivelse af status på fokusområderne fra analysen og efterfølgende blive udfoldet nye tiltag samt en risikovurdering af de præsenterede tiltag.

Fokusområde 4: Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen

Et af fokusområderne fra analysen af specialområdet er undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen. Der blev i analysen kort præsenteret forskellige alternative modeller med ændrede principper for tildeling. Disse undersøges og udfoldes yderligere, ligesom der kan indhentes erfaringer og inputs fra andre kommuner.

Tiltag

I den videre proces arbejdes der under fokusområde 4 videre med følgende tiltag:

- Antallet af ny-visitationer skal falde til et niveau svarende til basisforventningen i forhold til socioøkonomien eller lavere frem til 2032. Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At der sættes et delmål om segregering på maksimalt 6% fra almen til specialområdet (nyvisiteringer)
- Budgettet for specialskoler fastlåses på 2025-niveau, således det fremover styres svarende til modellen for specialundervisning i specialklasserækker og enkeltintegration
- Budgettet for hele specialområdet reduceres med mindst 2,7 % af budgettet (svarende til ca. 2 mio. kr. i 2024-prisniveau) årligt fra og med 2027 uanset elevtal mindst frem til 2032
- Der indføres betaling for almenskolen for at visitere en elev til specialområdet eventuelt reguleret i forhold til socioøkonomien. Betalingen pr. elev udgør 100.000 kr. årligt (inkl. basistildeling almen), mens eleven går i specialtilbuddet. Tiltaget indføres med virkning fra 1. august 2026
- Der arbejdes med, at elever så vidt muligt kan vende tilbage til almenområdet eller til et tilbud af mindre indgribende karakter

- Der fremlægges en plan for en databaseret opfølgning på handleplanens tiltag, herunder de økonomiske virkninger, frem til 2032
- *Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At handleplanen skal gå hånd i hånd med en investering i almenområdet i størrelsesordenen 10-15 mio.kr. med et delmål om to voksne pr. klasse i første omgang i indskolingen*

Nedenfor udfoldes nogle af fokusområdets tiltag samt de underliggende mekanismer, der ligger til grund herfor, yderligere.

Mekanismer i ressourcetildelingen

I det følgende udfoldes den økonomiske tildeling til skoleområdet med hensyn til almenområdet og specialområdet, herunder betydningen af elevtal.

Den økonomiske ressourcetildeling til almenundervisning udgør i 2024-prisniveau gennemsnitligt cirka 43.000 kroner per elev; dette kan dog variere afhængig af elevens årsgang samt særlige tildelinger i ressourcetildelingen til de enkelte skoler. De cirka 43.000 kroner svarer således til marginaltildelingen per elev; hvis en elev visiteres til et specialundervisningstilbud, vil almenskolens tildeling således reduceres hermed.

Betragtes den samlede økonomiske tildeling til specialundervisningstilbud i 2024-niveau, eksklusiv lokaleudgifter, ejendomsudgifter og husleje, udgør denne cirka 73,3 millioner kroner. Med et elevtal på 340 elever svarer det til cirka 216.000 kroner per elev, jf. figur 4.

Budget 2024 – Specialskoler og specialundervisning <i>(Elevtal 01.10.2024)</i>	Elever fra Skive	Økonomisk tildeling (2024-prisniveau)
I alt	340 elever	73.276.500
Gns. udgift pr. elev		≈ 216.000 kr. /elev

Figur 4 – Opgørelsen er baseret på elevtal pr. 01.10.2024, og inkluderer kun elever fra Skive Kommune. Opgørelsen er eksklusiv lokaleudgifter, ejendomsudgifter og husleje. Den gennemsnitlige udgift pr. elev er beregnet som den samlede tildeling delt med elevtallet (Kilde: Skive Kommune)

Der er udover tildelingen til almenundervisning og specialundervisningstilbud afsat tre puljer til støtteundervisning; skolepuljen, akutpuljen og praksisnær vejledning, jf. figur 5. Disse indgår ikke i takstberegningen i figur 4. Dertil er Ungdomsklassen et indsatsområde, der dog som udgangspunkt finansieres inden for Ungdomsskolens budget.

Øvrige puljer til støtteuv.		
Skolepuljen	Almen elever	16.681.000
Akutpuljen		300.000
Praksisnær vejledning		1.355.000

Figur 5 – Udover tildelingen til specialundervisning og budgettet for almen undervisning er der tre øvrige puljer til støtteundervisning; Skolepuljen, Akutpuljen og Praksisnær Vejledning.

Nyt tiltag – samlet elevtal i specialundervisningstilbud

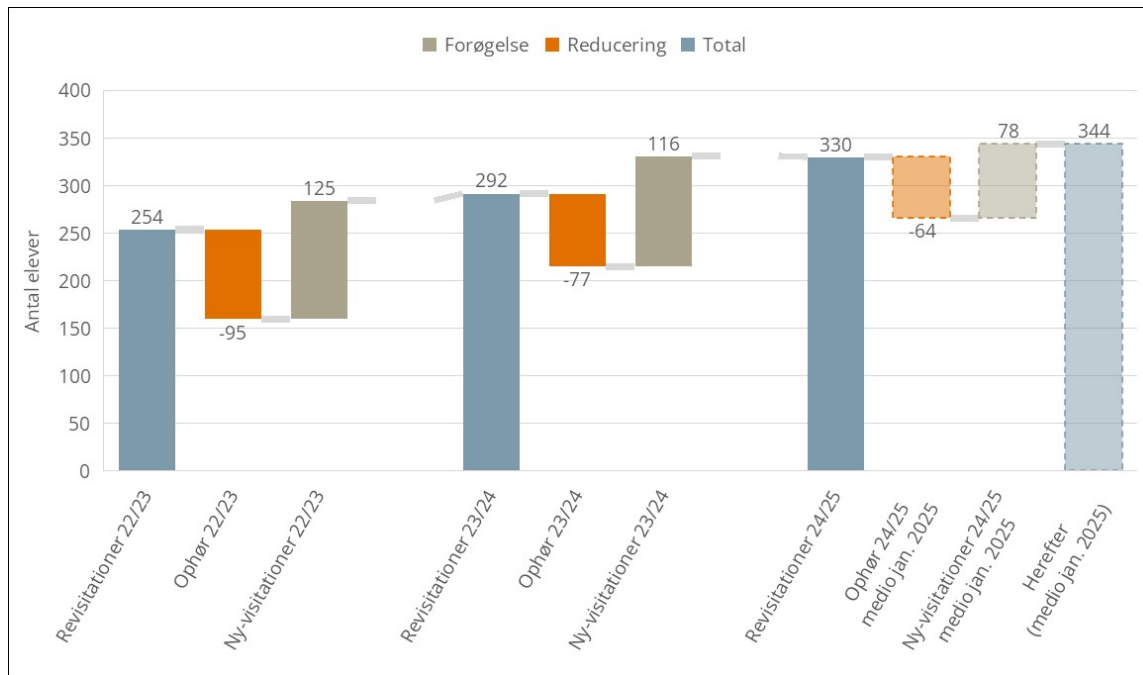
For at illustrere sammenhænge mellem elevtal og den samlede økonomi for områderne opstilles nedenfor et eksempel, jf. figur 6. Det opstillede eksempel viser, hvad ti færre elever i specialundervisningstilbud vil betyde for områdets økonomi med ovenstående forudsætninger.

	Specialundervisning	Almen undervisning
	216.000 kr. /elev i gns.	43.000 kr./ elev i gns.
10 færre elever i specialtilbud	-10 elever x 216.000 kr.	+10 elever x 43.000 kr.
Brutto	-2.160.000 kr.	+430.000 kr.
Netto	= -1.730.000 kr.	

Figur 6 – Opstillet eksempel, der viser betydningen af ti færre elever i specialundervisningstilbud. Beregningen er baseret på 2024-priser. (Kilde: Skive Kommune)

Det fremgår af figur 6, at hvis det samlede elevtal i specialundervisningstilbud falder med ti, vil det give en reduktion i bruttoudgifter til specialundervisning på cirka 2,16 millioner kroner, mens det vil give øgede bruttoudgifter til almenundervisning på cirka 0,43 millioner kroner. Udregnes dette til en procentvis andel, udgør bruttobeløbet cirka 2,9 % af økonomien for specialområdet, som således kan investeres i almenområdet.

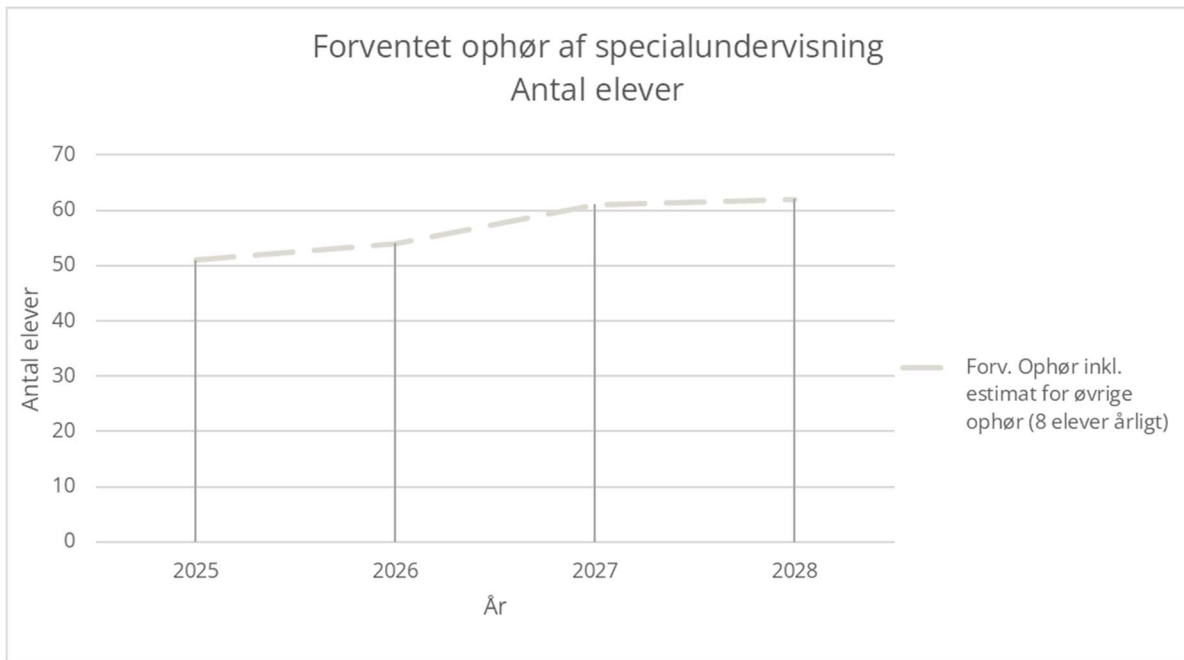
Elevtallet vil være påvirket af såvel antallet af ny-visitationer som antallet af elever, der ophører i specialundervisning. Det samlede antal ny-visitationer, re-visitationer og elever, der ophører i specialundervisning, fremgår af figur 7. Data for skoleåret 2024/2025 er til og med medio januar 2025, hvorfor det alt andet lige må forventes at stige. Tallene er forbundet med visse usikkerheder, hvor eksempelvis elever, der ophører eller visiteres mellem tilbuddene, kan fremgå flere steder; oversigten kan således anvendes som en indikation på niveauet og udviklingen.

Figur 7 – Bevægelserne i det samlede elevtal (elever fra Skive Kommune) for specialundervisning og betydningen heraf for skoleårene 2022/2023 og 2023/2024 samt 2024/2025 t.o.m. medio januar 2025. Det antages, at der kommer flere løbende ny-visitationer til, ligesom der kan komme løbende ophør. De blå søjler indikerer antal re-visitationer ved hovedvisitationen i februar, og afspejler således antallet af elever, der modtager specialundervisning. De orange søjler indikerer det samlede antal elever, der ophører med specialundervisning i skoleåret, mens de sandfarvede søjler indikerer ny-visitationer. (Kilde: Skive Kommune)

Det fremgår af ovenstående, at der de seneste to skoleår, samt i den foreløbige opgørelse for indeværende skoleår, visiteres flere elever til specialundervisningstilbud, end der ophører. Det betyder, at det samlede elevtal for specialundervisning alt andet lige forventes at stige, fordi færre forventes at gå ud. I ovenstående alene med de foreløbige tal for første halvdel af indeværende skoleår, er der eksempelvis visiteret 14 flere, end der er gået ud.

Figur 8 viser en prognose for det forventede antal elever, der ophører i specialundervisning de næste tre år. Prognosen er baseret på de nuværende elevtal i specialundervisningstilbuddene og antager som udgangspunkt ophør efter 10. klasse og dertil tillægges et estimat for antal elever med øvrigt ophør, eksempelvis i forbindelse med fraflytninger, på otte elever årligt. Heraf fremgår det, at der forventes at ophøre mellem 51 og 62 elever i specialundervisning om året de kommende år, hvis estimatet for andet ophør på otte elever årligt medtages.

Figur 8 – Prognose for forventet antal elever, der ophører i specialundervisningstilbud de kommende år, baseret på nuværende antal elever i specialundervisningstilbud (nederste kurve). Opgørelsen er baseret på elever fra Skive Kommune og antager ophør af specialundervisning efter 10. klasse, hvis ikke andet oplyst. Elevtal pr. medio januar 2025. For enkeltintegration er der opgjort antal elever, uden der tages højde for, om nogle af eleverne går i samme klasse, hvilket kan have betydning for tildelingen. Den øverste kurve er nederste kurve inklusiv et estimat for øvrige ophør i specialundervisning, eksempelvis fraflytning, start på efterskole eller lignende. Dette estimat er sat til 8 elever årligt. (Kilde: Skive Kommune)

Ud fra ovenstående bevægelser i elevtal i specialundervisningstilbud samt det forventede antal elever, der ophører i specialundervisning, i de kommende år, fremkommer tiltagene vedrørende fald i antallet af ny-visitationer samt at der arbejdes med, at elever så vidt muligt kan vende tilbage til almenområdet eller til et tilbud af mindre indgribende karakter.

Nyt tiltag: Fastlåsning af budget samt betydning for takster

Et andet muligt tiltag kan være at kigge på taksterne for specialundervisning. I de følgende afsnit udfoldes finansieringsmodellerne for specialundervisning og betydningen for takster.

Taksterne for Skive Kommunes specialtilbud i 2024-priser fremgår af figur 9. Heraf fremgår det, at der fastlægges én takst for specialundervisning for elever i enkeltintegration og specialklasser, og to andre takster for specialundervisning i specialskoler. Specialundervisningstilbuddene har to forskellige finansieringsmodeller:

Specialundervisning i specialklasser eller enkeltintegration styres som udgangspunkt på sum. Det vil sige, at der er et fast budgetbeløb til fordeling; ved flere elever vil det således betyde en lavere takst per elev. Beløbet pris- og lønfremskrives i henhold til Skive Kom-

munes fremskrivninger; andre ændringer kræver, at der søges en tillægsbevilling. Specialundervisning i specialskole reguleres derimod ved en teknisk ændring, hvor der sker en tildeling til specialundervisning baseret på antallet af elever fra Skive Kommune.

Et tiltag kan være at overgå til én finansieringsmodel, der svarer til modellen for specialundervisning i specialklasserækker og enkeltintegration, hvor der styres på en sum. **Dette vil betyde, at budgetbeløbet for specialskoler fastsættes som en given sum, og et øget antal elever vil således betyde en lavere tildeling pr. elev.**

Specialtilbud	Økonomisk tildeling (2024-prisniveau)
Specialklasserne på Brårup og Resen Skoler	178.779 kr. elev/år
Enkeltintegration i en almen klasse	178.779 kr. elev/år <i>Almindelig elevtildeling og yderligere tildeling op til de 178.779 kr.</i>
Centerklasserne ved 19 elever	300.895 kr. elev/år til undervisningstilbuddet inkl. øvrig drift ekskl. lokaler
Krabbeshus ved 109 elever	305.111 kr. elev/år til undervisningstilbuddet ekskl. husleje og ejendomsudgifter
I Ungdomsklassen finansieres de første 25 årselever inden for Ungdomsskolens budget. Til elever udover de 25 tildeles samme ressource som til Brårup og Resen Specialklasser. Kommer Ungdomsklassen under 15 årselever reduceres tilsvarende i Ungdomsskolens budget.	

Figur 9 - Takster for specialtilbud 2024 - gengivelse fra Analyse af specialområdet.

Nyt tiltag: Betaling - medfinansiering fra almenskoler

Et andet tiltag, der ligger i forlængelse af fokusområdet, kan være at indføre en betaling for skolerne, der visiterer elever til specialområdet; dette eventuelt i en kombination med en socioøkonomisk basisforventning. Det vil betyde, at almenskoler, der visiterer flere elever til specialområdet end basisforventningen baseret på socioøkonomien, skal betale et årligt beløb per elev, indtil eleven ophører i specialtilbuddet.

Hvis der skal indbygges eksempelvis en socioøkonomisk basisforventning, vil det alt andet lige fordrer en grundig analyse af muligheder for relevante statistiske materialer, data og dataleverandører. Ligeledes vil det skulle undersøges, i hvilket omfang socioøkonomiske faktorer eventuelt bør indregnes.

Med hensyn til beløbet almenskolen skal betale, kan det årlige beløb fastsættes til 100.000 kroner per elev. I denne betaling indgår basistildelingen til almenområdet for eleven, som skolen mister, svarende til cirka 43.000 kroner, jf. figur 6. Denne tildeling svarer til marginaltildelingen per elev for skolen; denne kan variere blandt andet efter elevens årgang eller særlige tildelinger.

En anden mulig model for betaling kan være en trappemodel, hvor der for elever op til et vist antal betales et lavere beløb, hvorefter beløbet stiger. Denne model vil ligeledes kunne kombineres med en socioøkonomisk betragtning.

Risikovurdering af tiltag

De ovenstående tiltag under spor 2 kan have forskellige opmærksomhedspunkter; nogle fælles, andre mere specifikt for de enkelte tiltag. Generelt set kan der være varierende muligheder for tiltagene mellem skolerne, hvor eksempelvis skolens størrelse kan have betydning og mindre enheder kan være sårbare ved allerede få visitationer. Elever med særlige behov skal indstilles rettidigt, og et opmærksomhedspunkt kan være, at der kan være risiko for, at økonomien bliver styrende for, hvilke læringstilbud eleverne tilbydes.

Betragtes tiltaget vedrørende budgetfastlåsning og betydningen for takster, er et opmærksomhedspunkt kvaliteten i skolerne og dagtilbuddene. Ligeledes kan der være fysiske rammer og indretning, som vil fordrage investeringer at tilpasse til den nye fordeling per elev.

Set særligt i forhold til tiltaget om en medfinansiering fra almenskolen, vil tiltaget have indvirkning på andre områder, herunder udgifter til befordring. Det skal ligeledes undersøges, hvordan frit skolevalg i Skive Kommune kan have betydning for modellen i forhold til fastlæggelse af betalere; skole, skoledistrikter, lokalområder.

Endelig kan et opmærksomhedspunkt være betydningen af tiltagene for skolefraværet.

Fokusområde 6: Rammeaftale – Undersøgelse af vilkår og forpligtelser

En yderligere undersøgelse af vilkår og forpligtelser i rammeaftalen vil blandt andet skulle indeholde en vurdering af betydningen for antallet af pladser i de omfattede tilbud samt betydningen af elever fra andre kommuner i forhold til eksempelvis ressourcetildelingen og takstberegning.

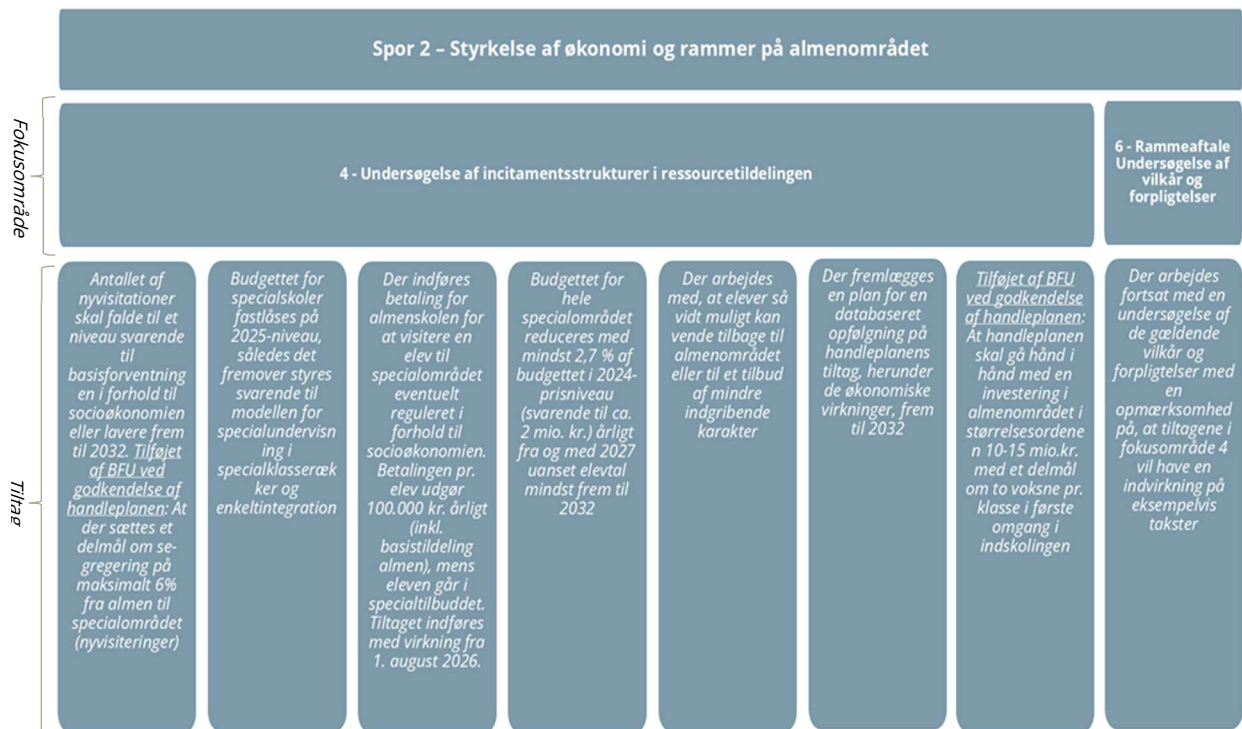
Tiltag

I den videre proces arbejdes der under fokusområde 6 videre med følgende tiltag:

- Der arbejdes fortsat med en undersøgelse af de gældende vilkår og forpligtelser med en opmærksomhed på, at tiltagene i fokusområde 4 vil have en indvirkning på eksempelvis takster

Opsummering af tiltag for spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet

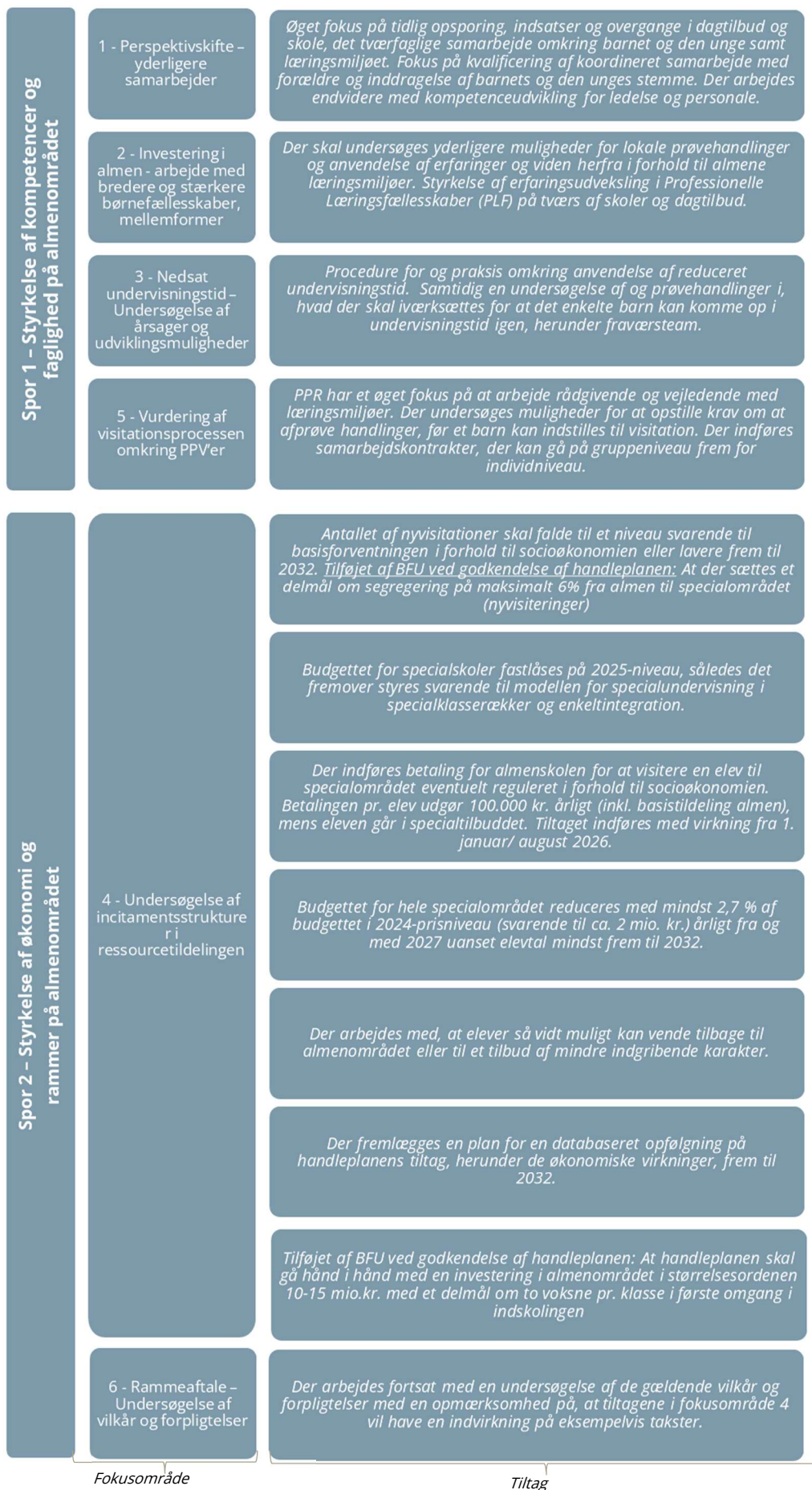
Nedenfor opsummeres handleplanens tiltag under spor 2, jf. figur 10.

Figur 10 – Overblik over tiltagene under Spor 2. (Kilde: Egen tilvirkning, Skive Kommune)

Opsummering – Alle tiltag fra Spor 1 og Spor 2

I figur 11 opsummeres handleplanens tiltag for at give et samlet overblik over alle tiltag fra spor 1 og 2 samt et afsæt for forslaget til organisering af den videre proces.

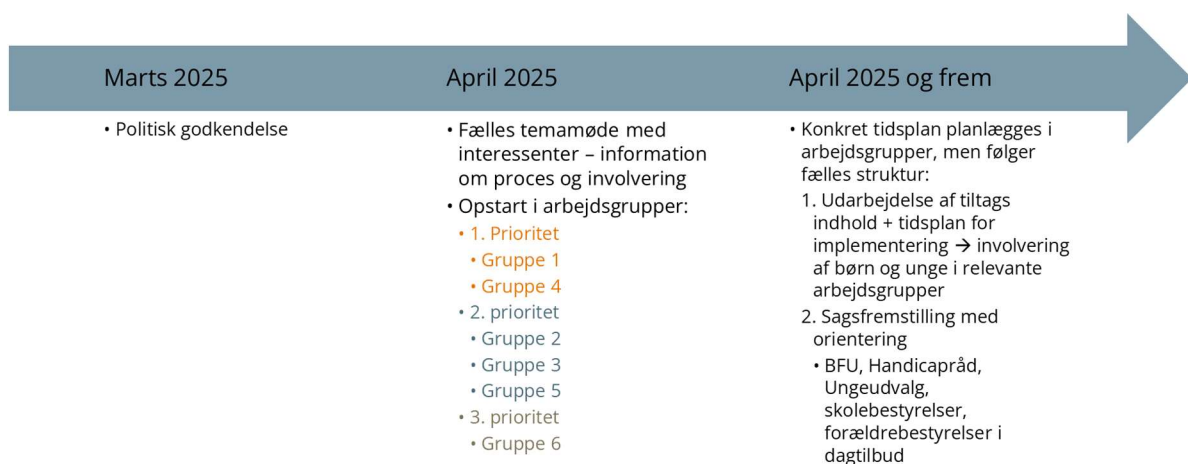
Figur 11 - Alle handleplanens tiltag under Spor 1 + Spor 2.

Organisering af efterfølgende proces

I det følgende præsenteres et forslag til den videre organisering af Stærke Skoler og Dagtilbud efter politisk behandling.

I processen efter 1. april vil handleplanens tiltag blive iværksat i seks separate arbejdsgrupper svarende til de seks fokusområder og tilhørende tiltag. De seks arbejdsgrupper vil bestå af repræsentanter fra skole- og dagtilbudsområdet (ledere og medarbejdere), Familieafdelingen, PPR, Sundhedsplejen, Familiesektionen, Økonomiafdelingen samt relevante medarbejdere ad hoc svarende til arbejdsgruppens fokusområde og tiltag.

Den videre proces for de enkelte arbejdsgrupper udformes lokalt i arbejdsgrupperne, dog arbejdes der ud fra nedenstående struktur:

Figur 12 – Overordnet struktur for processen efter 1. april 2025. Den videre proces for de enkelte arbejdsgrupper herunder udarbejdelse af tiltags indhold og tidsplan for implementering udformes lokalt i arbejdsgrupperne.

Forslag til udmøntning af pulje til fastholdelse af elever i det almene skoletilbud

Som en del af budgetaftalen for 2025, vedtaget i Byrådet den 8. oktober 2024, fremgår det af note 12, at der "Indtil handleplanen er iværksat etableres en pulje til fastholdelse af elever i det almene skoletilbud". Puljen er på 1,5 millioner kroner i 2025.

I det følgende præsenteres forvaltningens forslag til udmøntning af puljen:

- Midler til kompetenceudvikling for ledelse og personale
- Midler til analyse af forudsætninger/ muligheder for relevante data og dataleverandører
- Midler til forældrerettede indsatser

Sammenfatning

Handleplanen for Stærke Skoler og Dagtilbud beskriver en række tiltag, der kan iværksættes, med henblik på at styrke de almene børnefællesskaber i skoler og dagtilbud og realisere den politiske vision ved at flytte en procentvis andel fra specialområdet til investering i almenområdet.

I Skive Kommune er der allerede igangsat flere projekter, som taler ind det samme overordnede formål som Stærke Skoler og Dagtilbud. Nogle er en udmøntning af lovgivning og reformer, eksempelvis Barnets Lov og Børnene Først, Opkvalificeringspuljen samt Folkeskolens Kvalitetsprogram, mens andre er lokale initiativer. Lokale initiativer omfatter blandt andet TVÆRS, som er det system, som tværfaglige personer anvender i dagtilbud og skole til at koordinere og opfølge på udfordringer hos børn og unge, samt Tidlig forebyggelse og tidlig opsporing på dagtilbudsområdet. Skive Kommune arbejder dertil på og med et nyt børnesyn og en ny sammenhængende Børne- og Ungepolitik, som forventes politisk godkendt i efteråret 2025. Der er i foråret 2024 udarbejdet en Analyse af specialområdet, der udpegede seks fokusområder; fokusområderne er prioriteret af Børne- og Familieudvalget.

Skive Kommunes arbejde med Stærke Skoler og Dagtilbud tager sit afsæt heri og i Dagtilbudsloven, Folkeskoleloven, Barnets Lov og Sundhedsloven, der alle blandt andet har til formål at fremme børns trivsel, læring og udvikling. De skal derudover sikre, at børn med særlige behov får samme muligheder for omsorg, læring og sundhed som deres jævnaldrende, så de kan opnå et selvstændigt voksenliv. Stærke Skoler og Dagtilbud lægger sig desuden op ad kvalitetsforståelsen i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK's) beskrivelse af kvalitetsfaktorer på henholdsvis dagtilbuds- og grundskoleområdet (der er under udarbejdelse), der kan ses som nogle generelle forudsætninger for god kvalitet.

Den overordnede retning for arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud sættes ved formuleringen af en vision. Visionen for Stærke Skoler og Dagtilbud er:

Skive Kommunes vision er, at alle børn og unge har mulighed for at udvikle sig, uanset deres behov. Skive Kommune har et stærkt skole- og dagtilbud, hvor det at være i almen er en selvfølge. Her er der fællesskaber med plads til alle. Børn har ret til en god og trykbar barndom og skolegang, hvor alle omkring barnet samarbejder for at skabe forudsætninger for, at hvert barn kan trives, udvikles, lære og dannes.

Der opstilles herefter to overordnede målsætninger i handleplanen, der konkretiserer, hvad der skal opnås for at kunne realisere denne vision. Arbejdet med Stærke Skoler og Dagtilbud struktureres i to spor: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet

(Spor 1) og Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet (Spor 2). Målsætningerne for de to spor er:

3. *At der findes almene læringsmiljøer, som passer til flest mulige børn (Spor 1)*
4. *At der flyttes 10 mio. kr. fra specialområdet til almenområdet inden 2032 (Spor 2)*

Med henblik på at kunne opnå målsætningerne udpeges der en række tiltag, der arbejdes videre med. Tiltagene skal være ramme- og retningssættende for den videre proces, hvor tiltagenes specifikke indhold og tidsplan for implementering skal udformes i samarbejde med blandt andet ledere fra Skole- og Dagtilbudsområdet, Familieafdelingen, Kultur- og Fritidsområdet samt de arbejdsgrupper, der udspringer af handleplanens tiltag.

Handleplanen kortlægger og udfolder tiltag under Spor 1 og Spor 2, struktureret efter de seks prioriterede fokusområder fra Analyse af specialområdet for at skabe et samlet overblik:

Spor 1: Styrkelse af kompetencer og faglighed på almenområdet

- Fokusområde 1: Perspektivskifte – yderligere samarbejder

Øget fokus på tidlig opsporing, indsatser og overgange i dagtilbud og skole, det tværfaglige samarbejde omkring barnet og den unge samt læringsmiljøet. Fokus på kvalificering af koordineret samarbejde med forældre og inddragelse af barnets og den unges stemme. Der arbejdes endvidere med kompetenceudvikling for ledelse og personale.

- Fokusområde 2: Investering i almen - arbejde med bredere og stærkere børnefællesskaber, mellemformer

Der skal undersøges yderligere muligheder for lokale prøvehandlinger og anvendelse af erfaringer og viden herfra i forhold til almene læringsmiljøer. Styrkelse af erfaringsudveksling i Professionelle Læringsfællesskaber (PLF) på tværs af skoler og dagtilbud.

- Fokusområde 3: Nedsat undervisningstid – Undersøgelse af årsager og udviklingsmuligheder

Procedure for og praksis omkring anvendelse af reduceret undervisningstid. Samtidig en undersøgelse af og prøvehandlinger i, hvad der skal iværksættes for at det enkelte barn kan komme op i undervisningstid igen, herunder fraværsteam.

- Fokusområde 5: Vurdering af visitationsprocessen omkring PPV'er

PPR har et øget fokus på at arbejde rådgivende og vejledende med læringsmiljøer. Der undersøges muligheder for at opstille krav om at afprøve handlinger, før et barn kan indstilles til visitation. Der indføres samarbejdskontrakter, der kan gå på gruppeniveau frem for individniveau.

Spor 2: Styrkelse af økonomi og rammer på almenområdet

- Fokusområde 4: Undersøgelse af incitamentsstrukturer i ressourcetildelingen:
 - *Antallet af nyvisitationer skal falde til et niveau svarende til basisforventningen i forhold til socioøkonomien eller lavere frem til 2032. Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At der sættes et delmål om segregering på maksimalt 6% fra almen til specialområdet (nyvisiteringer)*
 - *Budgettet for specialskoler fastlåses på 2025-niveau, således det fremover styres svarende til modellen for specialundervisning i specialklasserækker og enkeltintegration*
 - *Der indføres betaling for almenskolen for at visitere en elev til specialområdet eventuelt reguleret i forhold til socioøkonomien. Betalingen pr. elev udgør 100.000 kr. årligt (inkl. basistildeling almen), mens eleven går i specialtilbuddet. Tiltaget indføres med virkning fra 1. august 2026.*
 - *Budgettet for hele specialområdet reduceres med mindst 2,7 % af budgettet i 2024-prisniveau (svarende til ca. 2 mio. kr.) årligt fra og med 2027 uanset elevtal mindst frem til 2032*
 - *Der arbejdes med, at elever så vidt muligt kan vende tilbage til almenområdet eller til et tilbud af mindre indgribende karakter*
 - *Der fremlægges en plan for en databaseret opfølgning på handleplanens tiltag, herunder de økonomiske virkninger, frem til 2032*
 - *Der arbejdes fortsat med en undersøgelse af de gældende vilkår og forpligtelser med en opmærksomhed på, at tiltagene i fokusområde 4 vil have en indvirkning på eksempelvis takster*
 - *Tilføjet af BFU ved godkendelse af handleplanen: At handleplanen skal gå hånd i hånd med en investering i almenområdet i størrelsesordenen 10-15 mio.kr. med et delmål om to voksne pr. klasse i første omgang i indskolingen*

- Fokusområde 6: Rammeaftale – Undersøgelse af vilkår og forpligtelser

Der arbejdes fortsat med en undersøgelse af de gældende vilkår og forpligtelser med en opmærksomhed på, at tiltagene i fokusområde 4 vil have en indvirkning på eksempelvis takster

I forbindelse med tiltagene under Spor 2 kan der være en række risici og opmærksomhedspunkter. Et generelt opmærksomhedspunkt kan være, at der kan være risiko for, at økonomien bliver styrende for, hvilke læringstilbud eleverne tilbydes. Der kan derudover være varierende muligheder for tiltagene mellem skolerne, hvor eksempelvis skolens størrelse kan have betydning og mindre enheder kan være sårbare ved allerede få visita-

tioner. Betragtes tiltag vedrørende budget og takster, er et opmærksomhedspunkt kvaliteten i skolerne og dagtilbuddene, ligesom der kan være fysiske rammer og indretning, som vil fordrage investeringer at tilpasse. Set særligt i forhold til tiltaget om en medfinansiering fra alment skole, vil tiltaget have indvirkning på andre områder, herunder udgifter til befordring. Det skal ligeledes undersøges, hvordan frit skolevalg i Skive Kommune kan have betydning for modellen i forhold til fastlæggelse af betaler. Endelig kan et opmærksomhedspunkt være betydningen af tiltagene for skolefraværet.

På baggrund af handleplanens tiltag udspringer planen for organiseringen af den videre proces. Efter politisk behandling i marts 2025, forventes opstart af den videre proces i april 2025. Handleplanens tiltag vil blive iværksat i seks separate arbejdsgrupper svarende til de seks fokusområder. Arbejdsgrupperne vil bestå af repræsentanter fra skole- og dagtilbudsområdet (ledere og medarbejdere), Familieafdelingen, PPR, Sundhedsplejen, Familiesektionen, Økonomiafdelingen samt relevante medarbejdere ad hoc svarende til arbejdsgruppens fokusområde og tiltag. Tiltagenes indhold og forventede tidsplan for implementering bestemmes lokalt i arbejdsgrupperne, dog med opmærksomhed på opnåelse af de overordnede målsætninger.

Stærke Skoler og Dagtilbud omfatter mange aspekter og meget komplekse problemstillinger. Handleplanens ambitiøse målsætninger og tiltag kan derfor kun lykkes med involvering af fagprofessionelle.

Indtil handleplanen er iværksat er der etableret en pulje på 1,5 millioner kroner til fastholdelse af elever i det almene skoletilbud, jf. budgetaftalen for 2025, note 12, vedtaget i Byrådet den 8. oktober 2024. Forvaltningens forslag til udmøntning af puljen omfatter: Midler til kompetenceudvikling for ledelse og personale, midler til analyse af forudsætninger/ muligheder for relevante data og dataleverandører og midler til forældrerettede indsatser.

Appendiks

Topmødeerklæring Børn & Unge Topmødet 2025

NOTAT

Topmødeerklæring Børn & Unge Topmødet 2025

Som kommuner vil vi arbejde for, at det almene tilbud i dagtilbud og folkeskole skal kunne mere for flere børn.

Vi har et fælles mål om, at alle børn og unge kan udvikle sig fagligt, socialt og personligt og trives i de almene fællesskaber i dagtilbud, folkeskole og fritidstilbud.

Vi ønsker derfor at udvikle og forbedre vores almene tilbud. Så vi i kommunens tilbud kan blive bedre til at give deltagermuligheder for alle børn.

I dag sender vi mange elever i specialtilbud, uden at det øger deres muligheder senere i livet. Den udvikling arbejder vi på at vende. Der skal fortsat være specialtilbud af høj kvalitet, til de børn og unge, der har brug for det.

Dette er en fælles erklæring fra landets kommunalpolitikere på børne- og ungeområdet om, at vi ønsker en forandring, og at vi tager ansvar for en forandring.

Det kræver nytænkning både nationalt, kommunalt og lokalt. Kommunerne er allerede gået i gang med dette svære arbejde, og vi har brug for at dele erfaringer, både der hvor det er svært, og der hvor det lykkes. Derfor er vi på topmødet samlet om at høre gode eksempler på det lokale arbejde med at skabe almenområde, der kan mere for flere. For vi skal inspirere og lære af hinanden. Der er ikke ét greb som alene udvikler løsere udfordringen. Det involverer alle aktører omkring børn og unge i kommunerne, og det har mange facetter fra håndtering af frikvarterer til økonomimodeller og tæt forældre- og elevdialog.

Samtidig er det en proces, der tager tid, og som man på flere måder må tage trin for trin.

Vi vil gerne investere i det almene fællesskab. For hvis de kommunale tilbud til børn og unge skal kunne noget andet og mere end i dag for flere børn, så kræver det, at vi øger kvaliteten i dagtilbud, i den almene folkeskole og i vores arbejde med de unge. Det er vanskeligt i dag, hvor en voksende andel af økonomien på børne- og skoleområdet bliver brugt på specialtilbud. Hvis den udvikling fortsætter, går det ud over børn og unges trivsel, kvaliteten i dagtilbud, skole mm. Samtidig går det ud over det faglige engagement og motivationen blandt lærere og pædagoger, og vi sætter forældrenes opbakning til de kommunale tilbud på spil.

Med denne erklæring på KL's Børn & Unge Topmøde 2025 ønsker landets 98 kommuner at signalere fælles opbakning til at styrke landets kommunale

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-01199
Dok. ID: 3512808E-mail: HBE@kl.dk
Direkte: 3370 3480Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 1 af 3

NOTAT

tilbud til børn og unge, så flere trives, lærer og udvikler sig og er del af stærke fællesskaber.

I kommunerne vil vi lokalt arbejde for:

At styrke almenområdet for 0 – 18-årige, så flere børn og unge trives og udvikler sig fagligt. Dette skal være baseret på en **god omstilling**, med lokale drøftelser og prioriteringer af virksomme indsatser og et systematisk arbejde hermed. Samtidig skal den lokale udvikling inddrage involverede parter fx i regi af lokale Sammen om skolen-samarbejder eller lignende. Og endelig er det en proces som tager tid, og som må planlægges trinvis.

Et fælles ressourceorienteret børnesyn, der er gennemgående fra forvaltningsniveau til den pædagogiske praksis blandt medarbejderne. Fokus skal være på, hvordan der kan arbejdes med børn og unges styrker og ressourcer i læringsmiljøet og i de fællesskaber, som de indgår i.

En styrket forældreinddragelse som fundament for tilliden til et stærkere almenområde. Forældre og deres tillid til de kommunale tilbud er afgørende for, at vi lykkes med at skabe et stærkere alment læringsmiljø for børn og unge med særlige behov. Vi vil arbejde for, at dialogen og samarbejdet med alle forældre styrkes, lige fra den pædagogiske tilbagemelding i dagligdagen til involvering i kommunale processer og den konkrete dialog om, hvordan det almene miljø er til gavn flere.

Inddragelse af børn og unges stemme. Når børn og unge inddrages og får et medansvar for fællesskabet i klassen og andre sammenhænge, skabes der større forståelse for børn og unges forskelligheder og forudsætninger, og dermed også et fundament for, at fællesskabet kan favne flere. Samtidig er det helt essentielt, at det enkelte barns perspektiv inddrages i løsninger i forhold til eventuelle særlige behov. Hvis en særlig indsats ikke giver mening for barnet eller den unge, vil den sjældent have en effekt.

Prioritering af den lokale ressourceanvendelse og økonomistyring på tværs af almen- og specialområdet, så ressourcerne i højere grad kommer flere børn og unge til gode i et stærkt almenområde.

De rette kompetencer er til stede og bringes i spil. Fundamentet for et stærkere almenområde, hvor flere børn og unge trives og udvikler sig fagligt og socialt, er stærke almenpædagogiske og almenpædagogiske kompetencer samt en opbygning af og adgang til specialpædagogiske kompetencer.

Et PPR, der er tættere på, og som arbejder mere forebyggende i det almene fællesskab i dagtilbud og skolerne - og derved understøtter det pædagogiske personale bedre. Støtten til det pædagogiske personale i praksis skal tættere på, samtidig med at det skal bidrage til en praksisnær kompetenceudvikling af det pædagogiske personale.

En ledelse af opgaven som ambitiøst fastholder retningen og prioriteringen af det almene skal være for flere børn, og som samtidig understøtter, at ingen medarbejdere får oplevelsen af, at de står alene med opgaven.

Et fortsat fokus på kvalitet i specialtilbud, for der vil også fremover være en mindre gruppe børn og unge, som har brug for et mere specialiseret

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-01195

Dok. ID: 3512808

E-mail: HBE@kl.dk

Direkte: 3370 3480

Wiedekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 3

NOTAT

tilbud i dagtilbud og skole. Det kan være permanent eller tidsafgrænset. Disse børn og unge skal fortsat have et tilbud af høj kvalitet, som imødekommer deres behov, så de trives, lærer og udvikler sig.

At civilsamfundet ses som en ressource i arbejdet med børn og unge. Der er et potentiale i at knytte civilsamfundet, fx frivillige foreninger eller lokale sportsklubber, som arbejder med indsatser og forløb, der kan bidrage til børn og unges trivsel og deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Det skal baseres på lokale fælles drøftelse af, hvordan dette samarbejde bedst tilrettelægges.

Dato: 11. november 2024

Sags ID: SAG-2024-01195
Dok. ID: 3512508

E-mail: HBE@kl.dk
Direkte: 3370 3480

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Kilde: KL, Topmødeerklæring fra Børn & Unge Topmøde 2025. Jævnfør: [Topmødeerklæring fra Børn og Unge Topmøde 2025](#)

